

Ion Cassian
M. Mologea
Corp Lition

I. Capa
Cant
Stancu

Jurie Dreda

Anchaf Salere
Cornel Vladimir

Valeria Ghilechi

Hetincorn Vladimir

Yota Aliona

Gap Marie

Manu
Yara

Paphevici Gheorghe
Cobzac Eugenia

Alina

Petru Shidok

P. Shidok

Moanu as George

Merem

Marcel Dăducan

Al. Dăducan

Vitor Rosea

Caraceni

Demia

SATARI MIHAILA

Satari

Dimitriu Anelie

Dupa

Agache Angel

B. Agache

V. Untija

Balan Ion

I. Balan

Stefan Creanga

Stefan

Stefan

Ion Apostol

I. Apostol

Duoglo U

Corina Fura

Corina

Maria Chiriacu

Maria Fura

Leicaa

Leica

6169 Oleg Sereb

Oleg

A. Candu

Stefanachi Modimic

Stefan

R. Spalochis

George Brege

George

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea articolului 78 din Constituția Republicii Moldova

Se adoptă prezenta lege constituțională.

Articol unic. — La articolul 78 alineatul (3) din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr. 1), cu modificările ulterioare, textul „a trei cincimi din numărul” se înlocuiește cu textul „majorității”.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Legii pentru modificarea articolului 78
din Constituția Republicii Moldova

1. Temeiul juridic. Prezentul proiect de lege pentru modificarea articolului 78 din Constituția Republicii Moldova, este elaborat și înaintat în temeiul articolului 141 alin. (2) al Constituției Republicii Moldova, art. 73 al Constituției Republicii Moldova și art. 47 din Legea nr. 797 din 02.04.1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, acte care stabilesc dreptul la inițiativă legislativă a Deputatului în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Scopul proiectului. Scopul prezentului proiect de lege pentru modificarea Constituției Republicii Moldova vizează modificarea numărului de voturi necesare pentru alegerea de către Parlament a Președintelui Republicii Moldova, în vederea evitării situațiilor de „blocaj politic”, similare celor care au avut loc anterior alegerii actualului Președinte al Republicii Moldova;

3. Prevederile proiectului. Proiectul de lege prevede modificarea articolului 78 din Constituția Republicii Moldova, intitulat „Alegerea Președintelui”.

În baza redacției actuale a art. 78 din Constituție, care prevede că șeful statului se alege de Parlament cu votul a trei cincimi din numărul deputaților aleși, în anul 2009 au avut loc 4 tentative de alegere a Președintelui Republicii Moldova: după alegerile parlamentare din 5 aprilie 2009 au avut loc două tentative — pe 20 mai și 3 iunie 2009, iar după alegerile parlamentare anticipate din 29 iulie 2009 încă două tentative — pe 10 noiembrie și 7 decembrie 2009.

După toate aceste încercări, pentru că nici un candidat nu a acumulat numărul necesar de voturi, Președintele Republicii Moldova nu a putut fi ales. Conform art. 78 alin. (5) din Constituție, dacă și după alegerile repetate Președintele Republicii Moldova nu va fi ales, Președintele în exercițiu dizolvă Parlamentul și stabilește data alegerilor în noul Parlament.

Ca rezultat al faptului că nici Parlamentul de legislatura a XVII-a și nici cel de legislatura a XVIII-a nu a fost în stare să aleagă șeful statului, doar într-un singur an au apărut două cazuri care justifică dizolvarea Parlamentului și stabilirea datei alegerilor parlamentare anticipate.

Un eventual blocaj instituțional și problemele de ordin politic pot contribui la aprofundarea crizei în cazul în care nu va fi amendat art. 78 din Constituție și revăzut numărul de voturi necesar pentru alegerea șefului statului, deoarece astfel de situații ar putea să se repete pe viitor, iar dizolvarea frecventă al Parlamentului este, evident, în detrimentul stabilității politice și constituționale, cu grave consecințe de ordin social și economic.

Ținem să menționăm că problematica abordată a fost obiectul discuțiilor în cadrul sesiunii Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția), care prin avizul său din 12 martie 2010 a aprobat unele recomandări ce țin de interpretarea art. 78 și 85 din Constituția Republicii Moldova. Potrivit acestor recomandări și concluzii, Comisia de la Veneția s-a expus expres, că pentru depășirea acestor probleme, o revizuire a art. 78 din Constituție în vederea facilitării procedurii de alegere a șefului statului este binevenită.

În contextul celor expuse, un grup de deputați au elaborat proiectul de lege privind modificarea art. 78 din Constituție.

Astfel, aliniatul (3) al acestui articol va fi expus într-o nouă redacție, unica modificare fiind micșorarea numărului de voturi necesare pentru alegerea șefului statului de la trei cincimi (61) din numărul deputaților aleși la majoritatea (51) deputaților aleși.

Considerăm că numărul minim de 51 de voturi pentru alegerea șefului statului este suficient pentru a debloca un eventual blocaj constituțional, iar Parlamentul va putea alege șeful statului. În cazul în care nici acest număr de voturi nu va putea fi întrunit atunci devine evident că legislativul va fi unul nefuncțional deoarece cu același număr de voturi este ales Președintele Parlamentului și este acordat votul de încredere Guvernului. În asemenea caz, pentru o posibilă deblocare

instituțională Parlamentul urmează a fi dizolvat și organizate noi alegeri parlamentare.

Proiectul este elaborat în strictă corespundere cu prevederile art. 141 și 142 din Constituția Republicii Moldova și nu depășește limitele revizuirii.

4. Locul proiectului în sistemul actelor legislative.

Având în vedere conținutul și specificul de reglementare a proiectului, analizate prin prisma prevederilor art. 72 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, precum și prevederilor art. 2 alin. (2) lit. a), art. 8 alin. (2) din Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, acesta se încadrează în categoria actelor legislative constituționale și este elaborat în conformitate cu rigorile stabilite de Constituția Republicii Moldova adoptată la 29 iulie 1994 și Legii nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative.

Pornind de la cele expuse mai sus și ținând cont de argumentele invocate, este elaborat prezentul proiect de lege pentru modificarea Constituției Republicii Moldova.

Deputați în Parlament

L. Paltor

G. Pop

M. I.

~~V. Stancu~~

Ion Caria

~~Stancu~~

Corp Lition

Anatol Saher

~~V. Stancu~~
Gabriel Paltor

Delia Tudor

Liuban Maric

Valeriu Munteanu

I. Coș

Vladimir Pistone

Eurie Dreda

Oliver

Haralaz